

Juuri nyt Antti Rinne paljastaa: Näin Sdp pelattiin ulos hallituksesta eduskuntavaalien jälkeen

"Vain varakkaimmat ja vahvimmat selviävät": Taiteilija kertoo, millaista on yrittää paeta Afrikasta Eurooppaan – näyttely Kiasmassa

KULTTUURI 11.10.2015 2:00 Päivitetty: 12.10.2015 9:36

Aino Frilander HELSINGIN SANOMAT

JUHA METSO

Teoksessa Suoja-aita (2014) Tanja Boukal on kutsunut Melillan aidan froteepyyhkeen kallaisesta materiaalista. Eurooppa on pessyt kätensä Afrikan ongelmista, taiteilija sanoo.

"Melillassa vitsaillaan, että pidätyskeskuksessa väki on keskimäärin koulutetumpaa kuin sen ulkopuolella", kertoo itävaltalaisitaiteilija **Tanja Boukal**.

Espanjalle kuuluva Melilla sijaitsee Marokon rannikolla, ja se on afrikkalaisiirtolaisille ainoita maareittejä Eurooppaan Turkin ohella. Boukalin Melillaa käsittelevä teossarja on osa Kiasmassa perjantaina avautunutta Eri mieltä -näyttelyä.

Siirtolaiset tulevat hyvistä perheistä, Boukal jatkaa.

"Se on eräänlaista darwinismia", hän sanoo. "Vain varakkaimmat, koulutetuimmat, yritteliäimmät ja vahvimmat selviävät Eurooppaan asti."

Euroopassa riidellään siitä, pitäisikö heitä ottaa vastaan ja kenen tehtävä se on.

"Ironista on, että hehän ovat täydellisiä Euroopan tarpeisiin", Boukal sanoo.

Espanjan vastaus tulijoille on selväsänainen: Runsaan 10 neliökilometrin kokoista Melillaa ympäröi 11 kilometriä pitkä ja kuusi metriä korkea piikkilangan kruunaama aita. Turvapaikanhakijat pyrkivät sen yli ryhmissä, jotta edes joku onnistuisi. 500 yrittäjästä Melillaan selviää ehkä 20, Boukal arvioi.

Maailman tietoisuuteen kaupunki nousi vuosi sitten, kun mediassa levisi **José Palazónin** valokuva. Siinä pakolaiset istuvat Melillan aidalla, jonka juurella nainen pelaa palmujen varjossa golfia. Moni epäili kuvaa kuvankäsittelyohjelmalla tehdyksi, mutta se on aito, Boukal vakuuttaa. "Polisi odotti heitä aidan juurella", hän sanoo.

Boukal on viettänyt Melillassa useita kuukausia viimeisten puolentoista vuoden aikana tekemässä sekä avustustyötä että Kiasmassa nähtäviä taideteoksia. Siinä missä taiteilija pääsi EU-kansalaisena liikkumaan Marokon ja Espanjan välillä ongelmitta, siirtolaiset elävät limbossa aidan molemmilla puolilla: sen ulkopuolella odotetaan sopivaa hetkeä aidan ylittämiseen, ja sen yli päässeistä moni jää jumiin pidätyskeskukseen.

Artikkeliin liittyvät

Arvio: Kiasman uusimassa näyttelyssä murskataan tasa-arvo
12.10.2015

LUE RAJATTOMASTI HESARIA MYÖS ULKOMAILLA
1. kuukausi
1€ norm. 15,90€/kk

HS TILAA

Luetuimmat

- Näin potilas sai uudet kasvat – Suomen ensimmäinen kasvogensiirtoleikkaus oli uskomaton operaatio
- Mika Sutinen 14-kertaisti bisneksensä Sarasvuotempauksella – ja nyt hän aikoo tehdä Mustista ja Mirristä Suomen Ikeaan
- HS-selvitys:** Johtajien palkat taas uuteen ennätykseen – kasvuvauhti kolminkertainen suomalaisten keskiansioihin verrattuna
- Suomalainen nainen jumittui sairaalaan Meksikossa – vakuutusyhtiö ei korvaa hoitoa eikä ambulanssilentoa
- Neljä huonoa tapaa, joista on oikeasti hyötyä
- Moni Suomeen tulleista romaneista nukkuu ulkona – nyt kiistellään siitä, kenen pitäisi auttaa
- Stubb sai ensimmäisen haastajan: Elina Lepomäki pyrki kokoomuksen johtoon
- Tammikuussa kadonneeksi ilmoitettu nainen löytyi menehtyneenä Seinäjoella
- HSTV:** "Suomalaiset ovat tehneet kulttuurieroista turhan ison peikon"
- Nyt.fi:** Nytin suuri aprillikooste: Google perui pilansa, keskustanuoret ostivat Sipilän talon, poliisille miehitetty kamerat

Näytä lisää

Uusimmat

- 10:39 **HSTV:** Kaksi autohullua, kolme väitettä ja korttelirallia
- 10:37 Auto oli kaunis kuin karkki – Suomessa valmistettu Fisker Karma tekemässä paluuta
- 10:36 PK-35 Vantaa pelaa kuin espanjalaisjoukkue

Teoksessa *Oodi ilolle* (2014) Melillan pädätyskeskuksen asukkaat poseeraavat valkoinen huivi harteillaan. Siihen Boukal on neulonut **Ludwig van Beethovenin** nykyään Euroopan unionin tunnuksena tunnetun *Oodi ilolle* -hymnin ensimmäiset säkeistöt. Mukana on harvoin kuultu toinen säkeistö, joka asettaa veljeyttä ylistävän ensimmäisen säkeistön uuteen valoon. Runoilija **Friedrich Schillerin** sanat kuuluvat **Kerttu Juvan** suomennoksena näin: "Jos mua muistaa edes yksi ystäväkseen nimittää, / en mä joudu hyljättyksi, itkien en syrjään jää."

Se kuvaa taiteilijan mukaan Euroopan unionin toimintaa: yhteisö kääntyy sisäänpäin ja hylkää apua tarvitsevat.

Taiteilijan kotimaassa Itävallassa suurin osa ihmisistä ei vielä viisi viikkoa sitten ollut koskaan nähnyt pakolaista. Syyskuun alun jälkeen heitä on tullut maahan 200 000. Ihmiset ovat havahtuneet siihen, että Unkarin raja-aita on vain 250 kilometrin päässä Wienistä, Boukal kertoo.

Melillan asukkaiden on vaikea sulkea silmiään pakolaiskriisiltä. Vaikka Helsingin ydinkeskustan kokoisessa Melillassa on noin 80 000 asukasta ja tuhansia siirtolaisia, eivät melillalaiset suhtaudu heihin vihamielisesti, hän sanoo. Kun näkee harva se päivä epätoivoisten ihmisten juoksevan kaupunkiin piikkilangan repimänä, ymmärtää millaista on olla pakolainen, Boukal sanoo.

Tänään sunnuntaina Itävallassa järjestetään osavaltiovaalit, ja taiteilijaa jännittää: mielipidemittausten mukaan oikeistopopulistipuolue FPÖ ja sosiaalidemokraatit olivat lähes tasoissa. Pakolaiskysymys on vaalien ykkösaiehe.

"Itävalta tuntuu jakautuvan kahtia. Olet joko pakolaisten auttamisen kannalla tai sitä vastaan", Boukal kuvailee.

Käynnissä on myös suurempi yhteiskunnallinen muutos, Boukal pohtii: ihmiset eivät enää usko hallitusten voivan ratkoa yhteiskunnan ongelmia.

Siksi tavalliset itävaltalaiset ovat tänä syksynä hakeneet pakolaisia Unkarin rajalta pitkinä autoletkoina sekä järjestäneet heille ruokaa ja suojaa.

Tärkeintä on muistaa, että pakolaiset ovat samanlaisia ihmisiä kuin mekin, Boukal sanoo.

Kotimaassaan he ovat syöneet samaa ruokaa kuin me, ajaneet samanlaisilla autoilla ja katsooneet samoja televisio-ohjelmia.

"Somaliastakin tulevat tuntevat *Poliisikoira Rexin*", sanoo Boukal.

Eri mieltä – Nykytaiteen toisinajattelijoita 20. 3. saakka Kiasmassa (Mannerheiminaukio 2).

Oikaisu 12.10.2015 klo 9.35: Schillerin Oodi ilolle -sanoituksen on suomentanut Kerttu Juva, ei Kersti Juva.

Aiheet

AINO FRILANDER

Luitko jo nämä?

Suomalainen nainen jumittui sairaalaan Meksikossa – vakuutusyhtiö ei korvaa hoitoa eikä ambulanssilientoa

Nytin suuri aprillikoooste: Google perui pilansa, keskustanuoret ostivat Sipilän talon, poliisille miehitetyt kamerat

Mielipide: Ehkäisy petti yötä vasten ja tarvitsin pillerin – sairaalan vastaus oli tyyli ei

10:33 Futistreenit lumen keskellä: Napapiirin sankarit lähtevät etelään

10:30 **HS-Analyysi:** Nyt on edessä aikojen kausi Veikkausliigassa – HS listasi futishuuman perusteet

10:12 Näin potilas sai uudet kasvat – Suomen ensimmäinen kasvojen siirtoleikkaus oli uskomaton operaatio

9:57 Joko multasormi kihelmöi? – Puutarha kannattaa herätellä kevääseen varovasti

9:55 Mies kuoli auto-onnettomuudessa Lapualla

9:44 Miksi Michael Jacksonin elämä meni pieleen? – Voit nyt ladata HS Kirjaston viikon kirjan

9:27 Tammikuussa kadonneeksi ilmoitettu nainen löytyi menehtyneenä Seinäjoella

Näytä lisää

[Kaikki uutiset 24 viime tunnin ajalta](#)